

Undervisningsministeren (Hartwig Frisch):

Jeg vil gerne begynde med at udtale over for det ærede Medlem Hr. Knud Kristensen, at det er mig kærkomment, at denne Forespørgsel er stillet, fordi det giver mig Lejlighed til over for Tinget at gøre nøje Rede for netop alle de Spørgsmaal, der staar i Forbindelse med det statsretlige Synspunkt, det ærede Medlem har fremført.

Der var i de Udtalelser, det ærede Medlem fremkom med over for Pressen, da den spurgte ham angaaende hans Forespørgsel, en enkelt, som jeg ikke var helt glad ved, nemlig den, at det var anmassende af mig, at jeg havde gjort de Skridt, jeg havde gjort. Det kan jeg ikke helt gaa med til, og da Udtalelsen er fremsat offentligt, maa det være rimeligt, at jeg gør en Bemærkning dertil.

Hvis man vil kalde det anmassende, at jeg har den Opfattelse, at denne lille Reform skal gennemføres, saa kan det ærede Medlem have Ret, men han kan ikke have Ret i, at jeg har foretaget noget som helst Skridt, om hvilket man vil kunne sige, at jeg statsretligt eller over for dette Ting og dets Autoritet har handlet anmassende. Jeg skal tilføje, at jeg virkelig har den Opfattelse, at det af Hensyn til vore nordiske Broderlande er væsentligt og paa Tide, at denne ubetydelige Reform gennemføres. Det siger jeg, fordi det for mig er det helt afgørende Argument i Sagen, men jeg skal i øvrigt ikke komme ind paa alle Argumenterne for og imod, da det ærede Medlem jo ogsaa lod selve det Spørgsmaal ligge. Det bliver det formelle, det bliver Forholdet over for Rigsdagen, som jeg paa Foranledning af denne Forespørgsel har at diskutere.

Jeg vil da gerne straks meddele Rigsdagen — for øvrigt gaar jeg ud fra, at de fleste ærede Medlemmer i denne Sal ved det —, hvorledes denne Sag kom frem offentligt. Sagens Forhistorie er den, at jeg lige efter at være tiltraadt som Undervisningsminister i mit Departement bad om at faa fremskaffet Materiale til Belysning af Spørgsmaalet. Jeg kan ikke tænke mig, at den ærede Forespørger vil finde noget som helst mærkeligt heri. Da jeg havde faaet dette Materiale fremskaffet i Departementet, gjorde jeg det næste Skridt, som vel ogsaa er uangribeligt: jeg gik til Ministermøde med Sagen og spurgte om mine Kollegers Stilling til den, idet jeg var klar over, at hvis Sagen ikke kunde gennemføres i et Ministermøde, saaledes at mine Kolleger stod bagved, maatte jeg lade Arbejdet med den ligge. Jeg fik Tilslutning af mine Kolleger til at arbejde videre med Sagen. Jeg vilde saa, naar jeg havde faaet udarbejdet det Materiale, der

var nødvendigt til Udstedelse af en Bekendtgørelse, komme tilbage til mine Kolleger og forelægge dem det i et Ministermøde, idet det naturligvis var min Agt, hvis Sagen atter blev tiltraadt, derefter at henvende mig til Partiformændene for saaledes at søge Føling med Rigsdagen, inden Skitsen til Bekendtgørelsen blev offentliggjort. Saaledes laa Sagen for mit Vedkommende.

Der sker saa det, at et enkelt Blad, „Nationaltidende“, Dagen efter at dette Ministermøde var afholdt, bringer Meddelelse om, at det i Ministermødet er blevet besluttet at skride til Reformen med Indførelse af de smaa Bogstaver. Jeg beder nu alle de tilstedeværende Medlemmer i denne Sal sætte sig i mit Tilfælde. Da selve Sagen saaledes var offentliggjort, da det naturligvis ikke paa nogen Maade var muligt for mig at dementere, da jeg heller ikke ønskede i denne Sag, som laa mig paa Hjerte, at indtage en forbeholden eller ulden Stilling eller lægge Sten i Vejen for det Arbejde, som jeg paatænkte, ja, saa gjorde jeg det, som efter min Mening var det eneste rigtige, nu da denne Indiskretion var kommet frem, at jeg over for Repræsentanter for den samlede danske Presse gjorde Rede for Sagens Forhistorie, for min Tanke med Reformen, for Begrundelsen for den, kort sagt for alt det, som jeg, hvis jeg skulde have henvendt mig, hvad jeg helst havde villet, til Repræsentanter for Rigsdagens Partier, vilde have gjort Rede for. Det maatte for mig være det eneste naturlige Skridt, fordi jeg vidste, at naar jeg henvendte mig til den samlede Presse, vilde alle de ærede Medlemmer i denne Sal hver for sig gennem sin Presse øjeblikkelig faa nøje Kendskab til det Arbejde, som jeg beskæftigede mig med i Departementet, og ogsaa til det samlede Ministeriums Stilling. Det vilde maaske have været bedre, hvis jeg kunde have forelagt Sagen for Tinget i trykt Form, men da den jo statsretlig ikke foreligger for dette Ting, maatte det for mig være det eneste rigtige saa hurtigt som muligt at bringe til Offentlighedens og dermed til samtlige Rigsdagsmænds Kendskab, hvad jeg administrativt arbejdede med, eftersom den Fremgangsmaade, som jeg havde tænkt mig, og som jeg nu har skildret, paa Grund af Indiskretionen ikke mere var mulig. Jeg tror, alle maa indrømme, at naar Tingene havde udviklet sig, som de havde, var det, jeg gjorde ved den Lejlighed, det eneste rigtige, ogsaa over for dette Ting. Vi kan jo ikke se bort fra, at lige saa betydningsfuldt som det, vi faar at vide gennem det, der udbredes paa